

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 ft — kr. Negyedévre 1 ft — kr.
Fél évre 2 ft — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirletéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések, hirdetések intézendők.

Népbankot állítsunk a közönség részére.

Hogy mily égető szükség van egy harmadik pénzügyi intézet felállítására, igazolják azon számtalan események, melyek egyes kölcsönt igénylő felekkel indokolatlan, vagy személyes bosszún alapuló önkényes, az intézet határozott kárára elkövetett párttaktikai eljárások, esetéről-esetre a közügy rovására maguk után vonnak.

Sajnos, de úgy van, hogy a jelenleg működésben levő takarékpénztárak élén mint vezérszerepet játszó egyének, oly elemekből állanak, kik nem bírnak elég érzékkel, annál kevésbé a szükséges tudással ahhoz, hogy mily hivatása s kötelessége van egy pénzügyi intézetnek első sorban önmaga iránt, másod sorban azon tényezők iránt, kik a részvénytőkét a vállalat siker dus érdekében rendelkezésükre bocsájtották.

Nem tudnak megbarátkozni azon eszmével, hogy maga az intézmény nem egyéb, mint az ipar, kereskedelem s gazdaság szolgálatában álló, elodázhatlan szükségbeli kútforrás, a felmerülő kölcsön igények kielégítésére vagyis a szó szoros értelmében, üzlete, a hitelt igénylő feleknek.

Hogy kellő megvilágításban álljon mindenki előtt a fent körülírt magyarázat, szükségesnek tartjuk felvilágosítás képpen kijelenteni, hogy nem egyéb

az egy nyílt üzletnél, mely a közönség rendelkezésére áll, hogy felmerülő szükségletét fedezhesse s pénzére abban a boltban menjen vásárolni, melyben legjobban kiszolgálják.

De mit tapasztalunk a működésben lévő helyi pénzügyi intézetek nem mint üzlet kezeltetnek, de valóságos hivatal fabrikáltak belőle, s így a közönség által nemcsak megközelíthetetlen, de hozzáférhetetlen is.

Az intézmény maga nem arra van fektetve, hogy a közönség s a részvényesek jól felfogott érdekét tartaná szem előtt, hanem egyes nagyzó, hiu vágyakkal telt, üres, félszeg emberek egyéni érdekeit istápolja s tegye nagygyá annélkül, hogy arra érdemeket szerzett volna, a vagy személyisége kellő értékkel bírna.

S miután így a helyzet urává lesznek, nem riadnak vissza oly eszközöktől, sem, melyek által sok esetben egyesekeket a tönk szélére sodornak, csak azért, mert az illető jobb meggyőződését nem hajlandó vakeszközként alárendelni oly egyéni érdekek megvalósítása szempontjából, mi által csak kárt s veszélyt háríthat a közügyre.

Ha országgyűlési képviselőt választunk, ők az elsők, kik rárohannak a kelepczébe csalt s így fogva lévő emberekre s részint ámitásokkal, ígéretekkel, vagy ha ez nem sikerülne a legmerészebb fenyegetésekkel riasztják vissza a választó polgárokat

jobb meggyőződésük szabadon nyilvánításától.

Elérkezettnek véljük tehát az időt arra, hogy a választó polgárokat kiragadjuk a kigyók kezéből s alkalmat nyujtsunk mindenkinek a szabad örendelkezési jogra, hogy legjobb belátása szerint hasznos, s üdvös intézmények megvalósításánál úgy a város, valamint a haza érdekében szent kötelességét leróhassa.

Minduntalan tapasztaljuk a szakértelem hiányát, melynek káros voltát s hézagosságát csak a közönség fizeti meg, a gazdasági viszonyokra annélkül is nyomasztó s válságos állapotában.

Elvitázhatatlan tény az, hogy a kölcsönök után időközileg megállapított kamat lábat, a pénzügyi viszonyok kedvező vagy kedvezőtlen helyzete szabja meg; de viszont tény az is, hogy a betétként kezelt összegek után fizetett kamatláb nem áll párhuzamba a kölcsönök után megállapított időközi kamatokkal.

Ha a pénzügyi viszonyok kénytelenítik az egyes pénzügyi intézeteket a magas kamatláb folytán, hogy a kölcsön-felekkel megfizetessék azt a különbözetül mutatkozó kamat veszteséget, mely a hitel igénybe vételénél az intézetre háramlik, úgy joggal ellehetne várni, ha ugyan a vezetőségnek elég kereskedelmi vállalkozó szelleme nem hiányoznék, hogy az alakuló pénzügyi viszonyokhoz képest arányosan a betétek utáni kamatlábat is,

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Monolog.

— Kezdő öngyilkosok számára. —
Irta: D'Amant Leo.

5. Nem jár föl és alá izgatottan, szegényes szobájában (ezt a frázist majduem jó nevelésű öngyilkosul elmondták már) sőt ellenkezőleg: ül. Szunyadozik, vagy csak elmélázva „viszi körül tétovázó szemét” — nem tudom (tessék mindig a helyzethez alkalmazkodni) aynyi azonban bizonyos, hogy akkor épp oly szép nap lehetett, a milyen boros ez; t. i. közömbös, e monolog kétféleképp alkalmazható. Egyebekben pedig most kel fel, s ha csak egy kicsit is érdeklődnek iránta észreveszik — látják milyen lustán — nézzék csak, hogy most készül neki kényelmes karosszékéből (á lá, a milyenekből azok a bizonyos nagy bácsik szokták, az előtte térdelő ifju párna, atyai áldásukat adni. (Pardon, a kitérésért, ők úgy is tudják, s csupán csak saját kedvteléseimre irrom, mert különben megfeledekzem róluk, s épen ezért igyekszem őket itt is megörökíteni.) Imbolygó léptek azok, melyek őt az asztalhoz viszik, hol már készen várja: egy megirt levél, mely ő hozzá szól, egy hatszemélyre szóló fiakker a másvilágra (majduem én vagyok a legelső, a ki e hasonlatot alkalmazom) és egy tőpörtyüs pogácsa (kérem ne nevéssenek „Ó” sütötte

miközben csengő soprányán a „süt a nyanya” nótát énekelte:

a ki aztat megezi
az eszit is elveszti.)

(A revolvért a kezébe veszi, a kakast felhuzza, majd lassan, meggondoltan leereszti s egy darabig merően néz. A pisztolyt az asztal alá ereszti, jobbával hanyagul himbálja, párszor, mint már azt ilyen alkalmakkor szokás, a homlokához kap, — természetesen a balkezével — újból a levélbe néz, hosszan, szerelmesen; olvassa.)

Ah, áááh! hát igazán itt hagylak. Édes, édes kis . . . (a nevet tessék pontosan beleírni). Most, hogy e sorokat írom, reszkető kezekkel, rád gondolok (a korhűség kedvéért nem árt előzetesen egy kicsit a nyújtott tornászni, így önkéntelenül is reszket egy kevéssé a kéz. A vesszőt azonban és a rád között el ne méltóztassék felejteni, mert némi rosszakarattal ez értelemzavaró is lehet.) Rád gondolok. (Ezt vagy háromszor kell megírni különböző meynyiségű pontok alkalmazása mellett Pl.

Rád gondolok — — . . .!

Rád . . . . .!!!!

Rád . . . . .

a hatás nem marad el. Kipróbált recepte.) Hát ugy kellett ennek lennie. Ázou este, melyen először megtálatlak, éreztem, tudtam, te leszel üdvöm, boldogságom, vagy megfontóm, a — pokol. Kívül tumbol a vihar

verőfényesen süt a nap

s én itt kicsiny tágas szobámban ülve, busan gondolkodom arra, hogy egy lövés . . . és megváltattam mindazon kiunktól, melyek lelkeket maró lügként mardosták. Ha elgondolom milyen szép is lett volna. Elsőben a rokonok és ösmerősök gratulációit fogadni, közbe — még gondolni is borzadály erre — megcsokolhattalak volna, s a világ legboldogabb emberévé válok, majd titokzatos suttogás, átöltözködés, sírás, bucsu, egy fütty, és tied vagyunk árkon, bokron vagy a keleti pályaudvaron. Nászut. Oh a nászut. Külön kupéban mentünk volna, leeresztett függönyökkel — Istenem — leeresztett függönyökkel. Megérkezés . . . (hosszan elgondolkozik, fejét két könyöklő kezébe hajtva.)

(A kis revolvért előrántja.) Jövel kis szabadítom egy, kettő . . . kettő (elérzékenyedik); aztán a Pista született volna meg, (a közönséghez) kérem engem is Pistának hívni, az apám is az volt . . . hát ő is csak Pista lehet.

— Látja kis édes, ennek már így kell lenni.

— De nem, ha mondom, előszülött, én határozok, válaszol durczásan a kis mama.

— No de édes, csak nem akar ezert scénát csinálni, Pista, Pista . . . inkább a másodiknál engedek . . .

— Menjen maga . . . maga.

(Busau.) De nem . . . egyedül állok, (magát kiigazítva) azaz pardon ülök s odakünn

de mert ők is érdekelve vannak mint betétesek, azt érinteni nem szabad, hanem helyettük fizessenek azok, kik amugy is biztosítják az évi tiszta nyereséget.

Már pedig az egymagában balga s féves felfogáson alapszik, hogy az a betevő azért helyezi el a pénzét az egyes pénzintézeteknél, mert az ott nyújtott kamat jövedelem az ő igényét kielégitené, hanem azért, hogy addig is biztos helyen nyerjen elhelyezést, míg alkalma nem nyílik azt, vagy biztos vállalatba, vagy nagyobb kamattal mellett jövedelmezőbbé tenni.

Községi közgyűlés. F. hó 15-én tartott községi közgyűlés alkalmával több fontos ügyek tárgyaltak s nyertek felületes elintézt. A többek között ismét szönyegre került az általunk már annyiszor szellőztetett, az érdekelt ártéri birtokosság megkérdezése nélkül; de kárára s veszélyére épített hajóhid ügye is. Azon magukból keletkezett s a birtokosság nyakára erőszakolt bizottság, kik érezve a felelősség súlyos és elkerülhetlen következményeit, kik nemcsak hatáskörüket lépték túl, de könnyelműen, mondhatni a rosszakarattal párosulva, az érdekelt ártéri birtokosságot saját önző érdekeik megvalósítása végett oly örvénybe sodorták, honnan nincs menekvés a végpusztulás elől; ha valaki említést, vagy czéizást mer tenni a hajóhídról, rögtön hidegborzongatás vesz rajtuk erőt, mert tudják, hogy az óra ütni fog, midőn lelketlen sáfárdásokról számolni kell. Hogy mily igazságos térer állunk, s mennyire tárgyilagosa voltunk, mutatja Réti Ferencz ur felszólalása s neheztelésének kifejezése, a törvény által meg nem engedett módon történt építkezés s a birtokosság érdekének kézzel, lábbal való sárba tiprásának nagymérvű visszaélései ellen tett észrevétele. Elégtételeül szolgál részünkre, hogy az általunk elmondottak éppen oly egyén által nyertek beigazolást, kinek védszárnyai alá szoktak rejtődni, a bőrüket feltve őrző, zavarosban halászó, az ily czélokra alkalmas szükségbeli pottenták. Minthogy készséggel elismerjük, hogy Réti Ferencz ur ezáltal, ha mindjárt mint közvetlen érdekelt birtokos is s ha saját érdekének megóvása szempontjából tette volna meg helyes észrevételeit, jogossan cselekedett, de nem lett volna szabad a felmerült vita folyama alatt személyét érintő érzékenykedés miatt a közgyűlési termet ott hagynia; mert így inkább ártott, mint használt a közügynek. Ha a katona, ki egyszersmind jó hazafi is,

duló vihar hiv, csal, jöjnek. Már nekem verőfényes nap ^{dulhatsz tumboló vihar} hiába, én miattam ^{süthetsz álnok nap} engem úgy se látsz többé, vagy én téged nem.

(Ezenközben előveszi az „Ö“ arcképét.) Te édes kis mindennem — (kifakad) minek is van szerelem a világon. (Ott nem árt, ha még egy pár már elfogadott és kipróbált hatású kesergéssel tarkítjuk a jelenést, mint pl. „Hej Bätki Tercsi, hej Bätki Tercsi“ vagy „Elkárhoztam aminthogy hát meglátalak“ stb.) Pedig minden már milyen szépen folyt, egyszerre jön az a . . . ki sem mondok micsoda és elrabolja boldogságomat, nyugodalmaimat, mindenemet. Hja most persze ő neveti azt a szegény ördögöt. (ego sum) aki most azon töprekdedik, hogy is lehetne hamarjában és mindeu fájdalmak elkerülésével a másvilághoz czimzett üdülőhelyre jutni. Önök is tudják bizonyára azt a közkedveltségnek örvendő közmondást, mely bár csupa közhelyekből áll, mégis közkézen, vagy pardon, közzsájon forog, hogy: „Inter duos litigantes terz ász béla gajdol.“ És kérem, ha még legalább nem Bélának hívják, így kétszeresen ráillik az előbb elszavalt logikus következtetés, és fáj kérem, ez nekem nagyon fáj. (Elszontyorodik.)

(A közönséghez.) Igen szépen kérnék egy használatlan zsebbevalót. Hadd sirjam bele magamat amugy Isten igazában, úgy se

az ellenséggel szembe száll, vitézül megállja helyét, ha életével lakozik is, de gyáván futni csak azok szoktak, kikben sem lelki-erő, sem erkölcsi bátorság nincs a jogos önvédelem brutális megtámadása ellen. A helyett, hogy Réti Ferencz ur felszólalása által a birtokosság érdeke nyert volna, a hozott határozat inkább ártalmára, mint előnyére szolgál; miután az eddig működött bizottság belátván hibáját, a felelősség terhe alól szabadulandó, olyképen intézkedett, hogy a közgyűlés kebeléből helyettük egy másik bizottság választatott meg, melynek feladata leszen az ezutáni építkezések ellenőrzése, a végnélküli tovább költsékezésre, vagyis még földünk és pénzünk szolgálatukban állhat. Ezek után Dr. Szarka Mihály képviselő ur emelkedett fel s általános figyelem közepette azt a kérdést intézte az Elöljárósághoz, hogy voltaképen van-e arról tudomása, hogy a hajóhídról felhasznált s beépített pilótákból, a hajóhídnál állandóan alkalmazott munkavezető önhatalmulag 1 ölet elvágatott, mert neki erről van tudomása s a menüben ez valónak bizonyulna tiltakozik az ellen, hogy az illető egy percig is tovább alkalmazásban maradjon. Ha Dr. Szarka Mihály képviselő ur ezen állítása beigazolást fog nyerni, melyhez kétség nem fér, az esetben joggal feltételezhetjük, hogy a számlával igazolt összes új anyagok is, csak felerészben lettek beépítve; kérdés tehát, hogy mely körülmény készítette őt arra, hogy az építő vállalkozó rendelkezésétől eltérőleg, ily önkényüleg járjon el? mikor tudomásunk szerint a hosszabb pilóták azért tervezettek, mert a múlt évben leépítettek éppen azért sodortattak ki a víz által, mert rövidek voltak s csak az iszaprétegbe lettek leverve. Baghy Zsigmond képviselő ur előadja, hogy a legutóbbi tüzeset a népkertben beépített nyári színháznak ismeretlen tettesek által történt gyújtogatásából eredt s habár a város tulajdonát képező nyári színház biztosítva volt s a kárral szemben kellő kielégítést nyert a biztosító társaságtól, tűzrendészeti szempontból indíttatva érzi magát az Elöljáróság figyelmét azon körülményre felhívni, hogy a felügyelet nagyon hiányos, mi által a kertet övedző házak is a legnagyobb veszélynek vannak kitéve, ennél fogva intézkedést kér, hogy a jövőben nagyobb felügyelet gyakoroltassék a kert helyiségben levő épületekre. Szegény II. jegyzőnk a fürdőből hazazérkezvén annélkül, hogy a máskülönböző gyógyhatású fürdő viz, az ő szokatlan vastag bőrét tekintve kellő eredményt nyújtott volna. Ugy tapasztaljuk, hogy a nagy gőzben az a kevés is elpárolgott, melylyel eddig rendelkezett, mert feltűnően mélyen gondolkodik s hosszasan nyög a gondolatok fájdalmában.

sirt még a zsebkendőjébe egy hulla. Nagysád, adja hát ide őt. Nevet? na látja. kérem szeretettel, ezt nem cselekszi, csak a példának okáért említem fel, egészen helyesen, reménytelen nem azon méltóztatott elmosolyodni, hogy azt mertem hangoztatni, miszerint én egy hulla vagyok, hát kérem ha a biztosító társaságok adnak előleget az életre, miért ne előlegezhetnek én is egyszer a halálnak, ugyis csak egyszer tesz meg életemben, hogy meghalok, mért ne előlegezzek hát már egyszer én is, legalább eldicsekedhetem ezzel még halálom után is.

Áh, tehát önök türelmetlenkednek. Öngyilkosságomat jöttek megévezni és e helyett bölcselkedési elmélkedéssel mulattatom, de várjunk kérem türellemmel, mindezen megvan a maga ideje. Itt különben is csak egy nagyjából mondok el az elmondandókat, ha arra kerül a sor privát órákat olyanoknak adok az öngyilkosságok szakszerű elintézése körül folytatandó cselekmények lebonyolítására, a kik hozzám komoly szándékkal jönnek. Önökhöz fordulok tehát bizalommal bájos hölgyeim, nem akadna-e valaki, a ki irántam komoly szándékkal vagyou eltelve (A „vagyou“ a fődolog.) Mert ha nem, akkor (felemeli a mordályt és fenyegetően leteszi) akkor vele vagy nélküle, de élnem kell.

A kamara évi jelentése.

(Folytatás)

Ismételünk kell ezúttal is kereskedelmiügyi miniszter urhoz intézett azon kérésünket: kegyeskedjék a fegyencz- és rabipar hatása által szorongatott helyzetbe jutott kézműiparnak *erélyes védelmére kelni* és az igazságügyi kormányt rábíru, hogy a fegyenczpartelepeken és rabdologházakban a hazai kézműipart megkárosító munkák helyett még az iparnak támogatásul *felkészítmények* állíttassanak elő, illetőleg csak eddig a *külföldről behozott ipari cikkek készíttessenek*, melyeknek ily módon való előállításával a meglévő hazai iparágak nem károsíttatnak.

Szól még a jelentés a vásárügyről és nagy elismeréssel az ipartestületekről, melyek a nehéz megélhetési viszonyok között is tudnak lelkesedni a haladásért és — a jövőért. A testületek 1896. évi működéséről szóló kimutatást közölve kiemeli a jelentés az összesített eredmények szerint azt, hogy a kerületben főnálló 26 ipartestület tagjainak száma 1896-ban 11,202, 1895-ben 11,023 volt, tehát a növekedés 179. A bevételek 1896-ban 34,253 frt 05 krt, 1895-ben 30,558 frt 72 krt tettek. Emelkedés 3694 frt 33 kr. A kiadás 1896-ban 29,932 frt 10 kr., 1895-ben 27,294 frt 30 kr. volt, emelkedés 2637 frt 80 kr. A testületek vagyona volt 1895. végén 72,408 frt, 1896. végén 87,319 frt, vagyis több mintegy *ötvenezer* forinttal. Nem mutat emelkedést a tagok száma, ami azt igazolja, hogy a különböző hanyatló iparágakban alig keletkezik több új üzlet, mint amennyit a halálozások és iparbeszüntetések a létszámból levonnak. A segédek számában pedig már rideg számszerű csökkenés volt az év folyamán. 1896-ba 8147, 1895-en pedig 8541 volt a segédek száma és így a fogyatkozás 134. A tanoncok száma viszont valamivel emelkedett, 1895-ben volt 6939, 1896-ban 6879.

A *szakoktatásról* szól a következő fejezet sürgetve az alsófokú kereskedelmi iskolák szaporítását, a felső kereskedelmi iskolák önállósítását. A „Közlekedés“ ezime alatt a jelentés az utépítésekről szól, a tervezett új vasutvonalak kiépítéséről, a hiányokról, melyek egyes állomásokon vannak, aztán a hajózási viszonyokról, a postáról, távirtdaróltávbeszélőről, főljegyzvéu mindenütt az adatok mellé a jogosult igényeket a közlekedés, intézményeknek és azok berendezésének, szolgáltatásának javítására vonatkozólag.

Kerületének hitelügylet a kama jelentése ezúttal is részletes adatokban mutatja be, ismertetőn a két bankfiók és 98 pénzintézet forgalmát műveleteit. Érdekes számadat, hogy a kerület 98 pénzintézetének befizetett alaptőkéi 6 millió 818 ezer forintot, tartalékalapjai 2 millió 267 ezer forintot, betétei, az 1896. évi két millió emelkedéssel 39 millió 409 ezer forintot tesznek.

Az ipari szövetkezetről is még a jelentés, ösmertetőn röviden a kerületben főnálló hat szövetkezet évi működését.

Részletes adatokat tartalmaz a könyv a kerület 24 betegsegélyző pénztárjáról, melyeknek összes tagszáma 20979, évi bevétele 102 ezer forint, kiadása 92 ezer frt.

Végül a kerület adózási és jogszolgáltatási viszonyait mutatja be a jelentés megfelelő számokban.

Kiegészíti a jelentést a kerület kiviteli iparának jegyzéke, kettős alapon, tudniillik kiviteli cikkek és kiviteli piacok szerint sorolva föl a kivitelképes czégeket és azok exportra való cikkeit. (Vége köv.)

Ujdonságok.

— **Erzsébet királyné névünnepe.** Erzsébet királyasszony névünnepe t. hó 19-én ünnepezték országszerte. A templomokban ünnepi istentiszteletet tartottak s haláimák szálltak fel a magasba, hogy a legjobb királynénknak adjon a Mindenható boldog, hosszú életet.

— **Helyesbítés.** Lapunk múlt számának ujdonsági rovatában „A nyári szüneti veszélyben“ czímmel megjelent közleményünket, az utóbb nyert értesülések alapján annyiban helyesbítjük, illetve bővítjük ki, hogy a népkerti tüzesetnél az önk. tűzoltóegylet több tagja sikeresen működött közre a tűz továbbterjedésének lokalizálásán. A

valóban dicséretet érdemlő tevékeny munkásságért, nem is késünk e helyen elismeréssel edőzni mindazoknak, kik bármiképpen hozzájárultak a közvagyon megmentésének munkájához.

— **Országos vásárunk.** Ugynevezett téli országos vásárunk ez évben december hó 4-én a baromvásárral veszi kezdetét, míg az ugynevezett aprólékos, kirakodó-gyalogvásár 5-én, vasárnap fog megtartatni.

— **Megbokrosodott lovak.** Forgó Sándor földbirtokos kocsisa, nevszerint Gyovai Sándor az elmúlt heten egy kocsi vályogot hozott a város széli vályogtelepről, utközben a lovak valamitől megijedtek s Gyovai bármint igyekezett is őket fékezni, ez többé nem volt lehetséges. A lovak száguldva rohantak széleseben, míg nem a kocsis a lovak közé esett a kocsiból, majd pedig a kocsi alá került. Szerencse, a szerencsétlenség közepett, hogy a fiatal, életerős kocsis halálra nem sebeztek a megvadult lovak. Gyovai fején érkekenyén sérülve, sédült állapotban maradt a katasztrófa színhelyén, míg nem hazaszállították. Allapota, orvosi vélemény szerint, nem veszélyes.

— **Katalin-bál.** A „Polgári Kör“ f. évi november hó 25-én, Katalin napján, pénztára javára, saját helyiségében zártkörű Katalin-balát rendez.

— **Homoki szőlőtelepek az Alföldön.** Az alföldi homoki szőlőtelepek igen kedvezően fejlődnek úgy a terjedelem mint a minőség tekintetében. Kivált Csougrádmegyében nagyarányú fejlődés. Külön megemlítést érdemel a csougrádmegye Horgos község határában levő királyhalmoki szőlőültetvény. Erről a fiatal ültetvényről ez évben már Budapest, Bécs, Prága, Berlin, Lemberg, Krakó és egyéb városokba 35,000 kosár csemegeszőlőt szállítottak el, pedig az ottani csemegeszőlőültetvényeket fokozatosan telepítették és ez évben még egy része volt termőképes.

— **Megnyílt táncztaufolyam.** Mult számban jeleztük volt, hogy K. Farkas László táncztaufolyamot nyit, a „Pannónia“ szállodában táncztaufolyamot nyit. A multból előnyösen ismert táncztaufolyamot ur mult hétfőny megnyitotta táncziskoláját s már ez ideig is szép számmal iratkoztak be a kétségekívül nagyon látogatott taufolyamra. Ajánljuk a tehetséges táncztaufolyamot urat a tánczot tanulni vágyó ifjuság nemkülönben a t. szülők figyelmébe.

— **A tél.** Nálunk még csak kisebb fagygal és dermesztő hideggel köszöntött be a tél, egyetlen kedves kísérelje, a hó még nem érkezett meg. Külföldi táviratok azonban már minden tekintetben teljes télről adnak hírt. Konstantinápolyból jelentik, hogy ott sűrűn hull a hó. Oroszországban szintén igen korán és hirtelen beállott az óriási hideg. Pétervárad távirat jelenti, hogy az azowi teuger kikötőiben befagyott a tenger. A kikötőkben sok gabona volt főlhalmozva, melyet most nem lehet elszállítani.

— **Szentesi botrány.** A városi képviselőtestület 15-iki közgyűlése rendkívül viharos jelenetek színhelye volt. A város pénzügyi gazdálkodása miatt Sima és pártja több ízben intéztek támadást a városi tanács ellen, most azután újból kitört a vihar. A városi tanács ugyanis a megye és város előkelőségei számára a közgyűlés jóváhagyása nélkül a közkereskedelmi bankot rendezett be, mi ellen Sima képviselő kikelt és rosszalta, hogy egyes társadalmi osztályok számára közöltsége állandó mulatságról gondoskodják a tanács; ennek kapcsán pedig fegyelmi eljárást indítványozott egy a polgármester, mint a gazdasági tanácsnok ellen. Az indítvány óriási izgalmat keltett; általános zaj és lárma keletkezett, miközben heves becsületsértő szóváltás történt Biró mérnök és Sima képviselő között. A zaj közepette a polgármester felfüggesztette a gyűlést. A mikor a képviselők egy része a teremről távozott, Horváth megyei alszámvevő sértő kifejezésekkel illette Sima pártját. Simaék a teremben maradtak és mikor a közgyűlés újból megnyílt, Sima bocsánatot kért a közgyűlés méltóságának megsértéséért. Sima pártja részéről azután indítványozták a bíróságnak kiküldését, hogy Biró és Horváth ellen széksértés miatt eljárjon. Használó indítványt

terjesztett elő Ecsery városi ügyész is, a polgármester azonban a közgyűlést felfüggesztette és így az indítványokat nem tárgyalta. A képviselők körében a polgármester eljárása nagy izgatásokat keltett és ellene legközelebb felfüggesztése iránt fog indítvány tételni. Sima képviselő pártjának megsértése miatt Horváthot párbajra hívatta és miután Biró tőle elégtételt nem kért, neki is megküldte segédeit. Horváth azonban kijelentette a megbízottaknak, hogy a „csöze“ kifejezést sem simára, sem pedig pártjára nem értette s így elégtételt sem hajlandó adni. Biró pedig úgy nyilatkozott, hogy bár ő lenne a sértett fél, de elégtételt sem nem kér, sem nem ad; ha Sima-uk kifogása van eljárása ellen, menjen a járásbíróhoz panaszával, ekként az ügy e részről is befejezést nyert.

— **Óriási halastó Szegeden.** A Tisza és a Maros egybeomlása helyen, a szegedi határhoz tartozó Sasülés nevű birtokon, egy óriási halastó létesítése van tervbevéve. A halastó a szegedi határtól áthúzódnék a csanádi püspöki uradalom földre is és a kőrös-tisza-marosi ármentesítő társulat védőtöltései s a tiszai védőtöltések között feküdnék. Az erre vonatkozó terveket Zombory Antal szegedi városi tanácsos dolgozta ki s azokat Pálffy kir. tanácsos polgármesterhez be is nyújtotta. A nagy halastó létesítése azért vált szükségessé, mert az utóbbi években a Tisza medrének rendezése s a partvédelmi folytonos munkák miatt a halállomány majdnem egészen megsemmisült a Tiszában, úgy, hogy Szegeden csak egynehány halász foglalkozik már a régi gárdából halászattal.

— **Tűzijáték az égen.** A korhelyek, akik mult szombat és vasárnap közötti éjjel, hajnali 2—3 óra között, bandukoltak hazafelé vagy akik előre figyelmeztetést kaptak rá, ritka éji tüneményben gyönyörködhettek. A legnagyobb tűzijáték volt az égen. Láthatatlan kezek a színes rakéták ezrével parittyázták a földet. Ott, a hol a Góncöl szekerének rudja végződik, az Oroszlán-csilagképben egyszer csak villámszerű fényzalag cikázott, a mely jelle száz meg száz irányban, egymást keresztül vágva hullott a sok csillag a földre. Tragikus ezeknek a kis csillagoknak a sorsa. A mig észrevétlenül száguldanak a sötét pályájukon, könnyű testük épen marad; a mikor azonban hirtelen fény jelzi utjukat s a földi lakók megbámulják őket, akkor hamuvá égnek a maguk tűzében s fekete porjukat szétszórják a magasban dúló viharok. A leonidák, így nevezik a novemberi hullócsillagokat, a Tempel-fél üstökös részei, 1866 november 13-án látták az üstökösöt, a mely két év múlva, 1869-ben tér vissza elliptikus pályájáról. Falb arra jósolta a világvégét: ugyanis azt mondja, hogy a föld megsemmisül az üstökösökkel való találkozásban. Nyilvánvalóvá lett, hogy a derék jós tévedett mert már kiszámították, hogy az üstökös 1899 november 13-án kerek tizenhatszáz millió kilométernyire rohan el a föld mellett. Vonását azonban nem kerüli el azért két év múlva olyan erős lesz a csillaghullás, hogy tüzesónekek is beillik. Szombaton éjszaka is találkozott a két égitest pályája s az égi eseményt a lángbetűk hieroglifje tudatta a világgal.

Selyem damasztok 65 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damaszt stb. (mintegy 140 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban stb. a megrendelt árukat postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küld HENNEBERG G. cs. és k. udvari szállító) Selyemgyárak Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

— **Késmárky és Illés,** Budapest a leg-híresebb cégek egyike, Kossuth Lajos utcai 2 üzlethelyiségét összpontosította a külön e célra épült 12-ik szám alatti látványosság számba meő áruházába. Félreértések kikerülése végett megemlítjük, hogy a régi híres „Kerepesi Bazar“ nagy rak-tárhelyiségei továbbra is fenmaradnak, sőt meg is nagyobbítottak.

Irodalom.

Uj énekeskönyv. A Stampay-féle 224 lapos, 15 kros. csinosan kötött énekeskönyv IV. kiadása több száz énekkel, sok imával, a temetési szertartások-, passiók- és jelképes ministráció fölvételével már november hóban megjelenik. Finom börtánzat kö-ésben 25 kr. 11-ik könyv és kották ingyen. Megrendelhető a szerzőnél Köbölkuton, Esztergom megyében.

Uj naplapp. A fővárosban november közepén új politikai napilap indul meg „Országos Hirlap“ címen. A lapot, amely nagyszabású, előkelő hirlap lesz, negyven, különböző pártállású, országos nevű politikus adja ki, főszerkesztője pedig Mikszáth Kálmán országgyűlési képviselő lesz. Az új hirlapot a fővárosi hirlapírók olyan előkelő gárdája csinálja, amely teljes garancia a vállalkozás fényes sikerére. Lipcsei Ádám, a lap felelős szerkesztője eddig a következő nevesebb hirlapírókat nyerte meg az új laphoz: Papp Dániel, Mérai Horváth Károly, Papp Dávid, Lovassy Andor, Keszler József, Kabos Ede, Lendvay Sándor, dr. Guthi Soma, dr. Molnár Géza, Lakatos Sándor és még többeket. A lap segéd-szerkesztője Kálnoki Izidor, a Magyar Hirlap és Pesti Napló volt szerkesztője, aki tavaly az erzed-évi kiállítás sajtóügyi előadója volt. Az új fényesen berendezett szerkesztősége és kiadóhivatala VIII., József-körut 65. szám alatt lesz.

Valódi párisi

GUMMI és halhólyag

orvosilag ajánlva tucatzja 1, 2, 3, 4, 5 és 6 frt. Capottes amerikai (rövid) 1.80. Sponges (női óvszer) tucatzja 1.80—2—3 frt. Megrendelések, melyek a legnagyobb titoktartással postautánvét mellett eszközöltetnek, Budapest főposta postafiók 28. intézendők.

Megijítja

és meghosszabbítja az életet a híres valódi ujonan javított magnetikus Voltakereszt.

Olyanoknál, kik a Volta-keresztet állandóan hordják, a vérkeringés és az idegrendszer rendesen működik, az érzékek megélekednek s valami kellemes jóérzet tölti el az embert. Testi, valamint

szellemi erőber egyaránt meggyarapodik s ez a boldog és szerencsés állapot meghosszabbítja sok embernek nagyon is rövid életét. Minden gyenge embernek nem tanácsolható eléggé, hogy a Volta-keresztet állandóan viselje; megedzi az idegeket, fölfrissíti a vért, s az egész világon elismert gyógyítószer a következő betegségeknek: Csúsz és rheuma, neuralgia, ideggyöngeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria (buskomorság), sápkór, asztma, merevedés, görcs, hörbetegség, aranyér, gyomorhaj, influenza, köhögés, siketség és fülzúgás, fej és fogfájás stb.

A Volta-kereszt egy villamos oszlop mindenki körében. Leányok és asszonyok, fiatal és idősebb emberek, a kik mindig egészségesek és erősek akarnak maradni, ezen híres és kedvelt amulettet hordják. Emeli és erősíti állandóan az erőt a férfi és nőnél, mindenki kétszeres erőt és öntudatot érez.

Számtalan dicsérelő és elismerő levél.

Ara darabonként 1 frt 80 kr.

2 frtnak beküldése mellett bérmentve küldöm. Utánvételnél 20 krral többet számítok.

A valódi Volta-keresztet szétküldi:

REIF J.

BÉCS, I., Brandstätte, a Sz. István templomnál.

ORSZÁGOS HIRLAP

FŐSZERKESZTŐ:
MIKSZÁTH KÁLMÁN.

POLITIKAI
ÉS
TÁRSADALMI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
LIPCSEY ÁDÁM.

November 20-án jelent meg az Országos Hirlap első száma.

A magyar politikai és társadalmi közélet negyven előkelő férfia alapította oly módon, hogy ez a lap függetlenségét minden irányban állandóan megőrizhesse.

Anyagilag és szellemileg szolidul, jól fundált, erős, igaz magyar lap, mely egyetlen párt szolgálatában sem áll; a kormánytól független; nincs egyes vállalkozó kezében, tehát nem követ és nem követhet egyéni célt, üzleti érdeket.

Egyetlen ura van, az igazság.

Tárgyilagos, komoly bírálatának tere a közélet egész mezeje s annak minden szereplője.

Modora, hangja erős, de nem durva. Izléstelenség, személyeskedés belőle egyszersmindenkorra száműzve van.

A szerencsés és nagy nemzetközi jelentőségű helyzetbe jutott, modern Magyarország haladásának utja a szabadelvűségnek fokozatos fejlesztése a nemzeti közvéleményben, alapja és célja a magyarság faji megerősítése.

Ennek a nagyszerű, legfőbb nemzeti föladatnak s az a körül forrongó küzdelmeknek munkára, harcra kész bajnoka az Országos Hirlap.

Valódi magyar szellemének, tisztességes hangjának, magas irodalmi színvonalának eleve biztosítéka az a körülmény, hogy az Országos Hirlap főszerkesztője

Mikszáth Kálmán.

Felelős szerkesztő: Lipcsey Ádám.

A lap belső dolgozótársai: Kálnoki Izidor, segédszerkesztő, dr. Pap Dávid, Keszler József, Lovassy Andor, Papp Dániel, Mérai Horváth Károly, Kabos Ede, dr. Guthy Soma, Lendvay Sándor, Reiniger Simon, dr. Molnár Géza, Lakatos Sándor, Stojanovits Jenő, Hegyi Ödön, Fodor Oszkár, dr. Haller Károly stb.

Az Országos Hirlap levelezőket tart az ország minden részében. Kivétel nélkül minden nagyobb városban, azonkívül a külső országok metropolisaiban, úgy, hogy minden nevezetes eseményről gyors, kimerítő tudósításokat közölhet.

Mikszáth Kálmán az Országos Hirlap minden egyes számába fog írni, s körülötte lesz a legjelesebb tárczairók egész gárdája. A lap belső dolgozótársain kívül tárczákat írnak: Tömörkény, Vámbéry Ármin, Ágai Adolf, Kozma Andor, Marczali Henrik, Homo (Pollák Illés), Junius, Gárdonyi Géza, Sebestyén Gyula, Sz. Nogál Janka, Beöthy Zsolt, Kálnay László, Szabó Endre, Kazár Emil, Vértesi Arnold stb.

A Közgazdasági rovat is a legértelmesebb lesz. Dr. Pap Dávid jeles közgazdasági író intézi a lapnak ezt a részét, a közgazdasági rovatot Lendvay Sándor vezeti. A tőzsdéről Keszler József ír naponként élénk szingazdag tollal tájékoztató képet, hétről-hétre összefoglaló kritikai szemlét. Mezőgazdasági rovatunkat a rendes közleményein kívül főleg tartalmassá teszi Miklós Ödön, gazdag tapasztalataival és széles látkörével. Az erdőgazdaság köréből Bedő Alberttől leszünk szerencsések hozni cikkeket. Ezen felül dr. Bamberger Béla, György Enre és Szabó Jenő, mind a három elismert tekintélyű szakférfiak gazdagítják lapunkat közgazdasági közleményekkel.

A jeles erőkre bízott szakrovatokon kívül kedves és vonzó olvasmány is bőven lesz az Országos Hirlap-ban. A Mindenféle rovatában az olvasó meg fogja találni az érdekességek egész halmazát. Tömén-telen kedves és pikáns apróságok idegen országok társadalmából, szintugy jelentősebb tudnivalók a külföld tudományos mozgalmából, számtalan komoly és derűs epizódja a közéletnek, kikapott színes részletek a nagy események kulisszái mögül: megannyi vonzó újdonság, a mely nem szenzációja bár a napnak, mindenkor friss és kellemes olvasmány.

Végül, elhagyva számtalan egyéb apró rovatot, szólunk a Regénytárról. Gondoskodva megválogatjuk a világirodalomból a legszebbeket s művészi fordításban adjuk közzé. Legelső regényünk egy friss, bájos külföldi munka: a „Róka-ut“, mely az egész világon nagy feltűnést keltett. Ezt követi Mikszáth Kálmán-nak „Az új Zrinyiász“ című hosszabb satirikus politikai rajza.

Az Országos Hirlap ez évi november 20-tól kezdve jelenik meg naponként, ünnep- és vasárnapokat követő napokon is.

Az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetési ára:

Egy évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. Egy óra 1 frt 20 kr.

Az előfizetési pénzek legcélszerűbben postautalványon a kiadóhivatalba (Budapest. VIII., József-körút 65.) küldendők. Előfizetéseket ezenkívül elfogad minden postahivatal, könyvkereskedés és újságelárusító.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP kiadóhivatala

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 65.